

Για Χρ#στες Ν#ους τ#σο στο ##### #σο και στο #####®

<andrsn@andrsn.stanford.edu>

Αναθε#ρηση: 43126

Το ##### ε#ναι #να κατοχυρωμ#νο εμπορικ# σ#μβολο του
#####.

Οι λ#ξεις # φρ#σεις ###, ##, ##/2, #####, ##/2, #/390, και
ε#ναι εμπορικ# σ#μβολα της #####
στις Ηνωμ#νες Πολιτε#ες, #λλες χ#ρες, #
και στα δ#ο ταυτ#χρονα.

Οι λ#ξεις #####, #####, #####, #####,
#####, και ##### ε#ναι ε#τε κατοχυρωμ#να εμπο-
ρικ# σ#μβολα # εμπορικ# σ#μβολα της #####
στις Ηνωμ#νες Πολιτε#ες και/# σε #λλες χ#ρες.

Οι λ#ξεις ##### και ##### ε#ναι κατοχυ-
ρωμ#να εμπορικ# σ#μβολα της #####
στις Η.Π.Α και #λλες χ#ρες.

Οι λ#ξεις #####, ###/1, και ##### ε#ναι κατοχυρωμ#να εμπορικ#
σ#μβολα και οι λ#ξεις # φρ#σεις ## ##### και ### #####
ε#ναι εμπορικ# σ#μβολα του ## ##### στις Ηνωμ#νες Πο-
λιτε#ες και σε #λλες χ#ρες.

Πολλ#ς απ# τις λ#ξεις # φρ#σεις οι οπο#ες χρησιμοποιο#νται
απ# τους κατασκευαστ#ς # τους πωλητ#ς τους για να διακρ#-
νουν τα προ#ντα τους θεωρο#νται εμπορικ# σ#μβολα. #που
αυτ#ς εμφαν#ζονται σε αυτ# το κε#μενο και για #σες απ# αυτ#ς
γνωρ#ζει η Ομ#δα Αν#πτυξης του ##### #τι ε#ναι πιθαν#ν να
ε#ναι εμπορικ# σ#μβολα, θα δε#τε #να απ# τα σ#μβολα: ### #
###.

15 Αυγο#στου, 1997 απ# .

Περ#ληψη

Συγχαρητ#ρια που εγκαταστ#σατε το #####! Αυτ# η εισαγωγ#
ε#ναι για χρ#στες ν#ους τ#σο στο ##### #σο στο #####
αυτ# ξεκιν# με τα βασικ#. Υποθ#τω #τι χρησιμοπο#ιετε την #κ-
και

δοση 2.0.5 του ##### # κ#ποια νε#τερη, #πως αυτ#ς διαν#μο-
νται απ# την ##### # το #####.###, #τι το σ#στημ# σας (προς το
παρ#ν) #χει #να και μ#νο χρ#στη κι #τι πιθαν#ν να ε#στε αρκε-
τ# καλ#ς στην χρ#ση των ###/#####® # του ##/2®.

Π#νακας Περιεχομ#νων

1. Συνδεση (#####) και Αποσ#νδεση (#####)	2
2. Προσθ#τοντας #να Λογαριασμ# Χρ#στη	3
3. Δοκιμ#ζοντας Δι#φορες Εντολ#ς	4
4. Αναζητ#ντας Βο#θεια και Πληροφορ#ες	5
5. Επεξεργασ#α Κειμ#νου	7
6. Εκτυπ#νοντας αρχε#α απ# το ###	9
7. #λλες Χρ#σιμες Εντολ#ς	10
8. Επ#μενα Β#ματα	11
9. Το Περιβ#λλον στο Οπο#ο Δουλε#ετε	13
10. Δι#φορα	15
11. Τα Σχ#λι# Σας	15

1. Συνδεση (#####) και Αποσ#νδεση (#####)

Συνδεθε#τε (#ταν δε#τε την προτροπ# login:) σαν τον χρ#στη που δημιουργ#σατε
κατ# την εγκατ#σταση # σαν root. (Η εγκατ#σταση του ##### #δη 8α #χει #να λο-
γαριασμ# για τον root. Ο root μπορε# να π#ει παντο# και να κ#νει τα π#ντα, ακμ# και
να σβ#σει κ#ποια απαρα#τητα αρχε#α, γι αυτ# να ε#στε προσεκτικο#!) Τα σ#μβο-
λα % και # παρακ#τω συμβολ#ζουν το ##### (το δικ# σας μπορε# να διαφ#ρει), με
το % να ε#ναι εν#ς απλο# χρ#στη και το # να ε#ναι του root.

Για να βγ#τε (και να δε#τε #να καινο#ριο login: #####) γρ#ψτε

```
# exit
```

#σε# φορ#ς χρειαστε#. Ναι, πατ#στε ##### μετ# τις εντολ#ς, και να θυμ#στε #τι στο
#####® τα μικρ# ε#ναι διαφορετικ# απ# τα κεφαλα#α#exit, κι #χι EXIT.

Για να κλε#σετε το μηχ#νημ# σας γρ#ψτε

```
# /sbin/shutdown --h now
```

Για να το επανεκκιν#σετε

```
# /sbin/shutdown --r now
```

#

Για Χρ#στες Ν#ους τ#σο στο #####
#σο και στο ####@

```
# /sbin/reboot
```

Μπορε#τε επ#σης να επανεκκιν#σετε το μηχ#νημα πατ#ντας #####. Δ#στε του λ#γο χρ#νο για να κ#νει τη δουλει# που πρ#πει. Αυτ# ε#ναι ισοδ#ναμο με την εντολ# /sbin/reboot σε πρ#σφατες εκδ#σεις του ##### και ε#ναι #νας π#ρα πολ# πιο ασφαλ#ς τρ#πος, σε σχ#ση με το π#τημα του ##### κουμπιο#. Δεν θ#λετε να αναγκαστε#τε να τα ξαναστ#σετε #λα, σωστ#;

2. Προσθ#τοντας #να Λογαριασμ# Χρ#στη

Αν δεν φτι#ζατε καν#να λογαριασμ# χρ#στη #ταν εγκαταστ#σατε το σ#στημα, και τ#ρα #χετε κ#νει ##### σαν root, μ#λλον ε#ναι η κατ#λληλη #ρα να φτι#ζετε #να λογαριασμ# χρ#στη με την εντολ#

```
# adduser
```

Την πρ#τη φορ# που χρησιμοποιε#τε την εντολ# adduser, μπορε# να σας ρωτ#σει για κ#ποιες προκαθορισμ#νες ρυθμ#σεις που θα σ#σει. Μπορε# για παρ#δειγμα να θ#–λετε να β#λετε τον προκαθορισμ#νο φλοι# (#####) να ε#ναι **###(1)** αντ# για **##(1)**, αν σας προτε#νει το sh σαν προκαθορισμ#νο φλοι#. Αλλι#ς πατ#στε απλ# ##### για να δεχτε#τε κ#θε προεπιλεγμ#νη τιμ#. Αυτ#ς οι προκαθορισμ#νες τιμ#ς σ#ζονται στο αρχε#ο /etc/adduser.conf, που μπορε#τε να τις αλλ#ξετε αργ#τερα.

#σω οτι δημιουργε#τε #να λογαριασμ# χρ#στη με #νομα jack και πλ#ρες #νομα *Jack Benimble*. Ορ#στε για τον jack κι #να κωδικ# χρ#στη (#####) αν η ασφ#λεια σας ενδιαφ#ρει (ακ#μα και παιδι# που πα#ζουν με το πληκτρολ#γιο μπορε# να ε#ναι επικ#νδυνα). #ταν σας ρωτ#σει αν θ#λετε να β#λετε τον jack και σε #λλες ομ#δες (#####), γρ#ψτε wheel

```
Login group is ``jack". Invite jack into other groups: wheel
```

Αυτ# θα σας δ#σει τη δυνατ#τητα #ταν #χετε συνδεθε# στο σ#στημα σαν jack και χρησιμοποιε#τε την εντολ# **##(1)** να μπορε#τε να γ#νετε root. #τσι, δεν θα σας πει–ρ#ξει ποτ# κ#ποιος επειδ# κ#νετε ##### σαν root.

Μπορε#τε να σταματ#σετε την adduser οποιαδ#ποτε στιγμ# πατ#ντας #####, και στο τ#λος θα #χετε μια ευκαιρ#α να εγκρ#νετε την δημιουργ#α του ν#ου χρ#στη # να αρνηθε#τε πατ#ντας #. Μια καλ# ιδ#α ε#ναι επ#σης να φτι#ζετε #να δε#τερο λο–γαριασμ# χρ#στη, #τσι #στε #ταν κ#νετε αλλαγ#ς σε κ#ποια αρχε#α ρυθμ#σεων του jack, να #χετε #να λογαριασμ# που μπορε#τε να τον χρησιμοποιε#τε ε#κολα σε περ#πτωση που κ#τι π#ει στραβ#.

Αφο# το κ#νετε αυτ#, χρησιμοποιε#στε την εντολ# exit για να επιστρ#ψετε στο ##### και συνδεθε#τε σαν jack. Γενικ#, ε#ναι μια καλ# ιδ#α να κ#νετε #σο το δυ–

νατ#ν περισσ#τερες απ# τις δουλει#ς σας σαν #νας απλ#ς χρ#στης που δεν #χει την δ#ναμη#και το ρ#σκο#του root.

Αν #χετε #δη δημιουργ#σει #να λογαριασμ# χρ#στη και θ#λετε αυτ#ς ο χρ#στης να μπορε# να κ#νει su σε root, μπορε#τε να μπε#τε σαν root και να αλλ#ξετε το αρχε#ο /etc/group, προσθ#τοντας τον jack στην πρ#τη γραμμ# (το ##### με #νομα wheel). Αλλ# πρ#τα πρ#πει να εξασκηθε#τε στην χρ#ση του ##(1), του επεξεργαστ# κειμ#νου# # να χρησιμοποιο#σετε τον πιο απλ# επεξεργαστ# κειμ#νου, τον ##(1), που εγκαθ#σταται σε πρ#σφατες εκδ#σεις του #####.

Για να σβ#σετε #να χρ#στη, χρησιμοποιο#στε την εντολ# rmuser.

3. Δοκιμ#ζοντας Δι#φορες Εντολ#ς

Κ#ποια στιγμ# που θα ε#στε ##### ## σαν απλ#ς χρ#στης, ψ#ξετε τριγ#ρω και δοκιμ#στε κ#ποιες απ# τις εντολ#ς που θα σας βοηθ#σουν να βρε#τε βο#θεια και πληροφορ#ες μ#σα απ# το #διο το #####.

Παρακ#τω θα δε#τε κ#ποιες εντολ#ς και τι αυτ#ς κ#νουν:

id

Σας δε#χνει ποιος ε#στε!

pwd

Σας δε#χνει που ε#στε#τον τρ#χοντα κατ#λογο.

ls

Δε#χνει τα αρχε#α που περι#χονται στον τρ#χοντα κατ#λογο.

ls -F

Δε#χνει τα αρχε#α που περι#χει ο τρ#χοντας κατ#λογος τυπ#νοντας μετ# το #νομα * για τα εκτελ#σιμα / για τους καταλ#γους, και @ μετ# τα #####

ls -l

Τυπ#νει τα αρχε#α του τρ#χοντος καταλ#γου με λεπτομ#ρειες#μ#γεθος, ημερομην#α, #δεις.

ls -a

Δε#χνει εκτ#ς απ# τα κανονικ# αρχε#α και τα κρυφ# ##### αρχε#α. Αν ε#στε root, τα ##### αρχε#α τα δε#χνει #τσι κι αλλι#ς, και χωρ#ς την επιλογ# -a.

cd

Αλλ#ζει τον τρ#χοντα κατ#λογο. Η εντολ# cd .. ανεβα#νει στον προηγ#μενο κατ#λογο (σημει#στε το κεν# μετ# την cd). Η εντολ# cd /usr/local αλλ#ζει τον τρ#

Για Χρ#στες Ν#ους τ#σο στο #####
#σο και στο ####@

χοντα κατ#λογο σε αυτ#ν. Η εντολ# cd ~ πηγα#νει στον αρχικ# κατ#λογο του
χρ#στη που #χει κ#νει #####π.χ. στον /usr/home/jack. Δοκιμ#στε την εντολ# cd /
cdrom, και μετ# την ls, για να δε#τε αν το ##### σας ε#ναι ενεργ# και δουλε#ει.

view filename

Ας δο#με τα περιεχ#μενα εν#ς αρχε#ου (με #νομα filename) χωρ#ς να το αλλ#-
ξουμε. Δοκιμ#στε την εντολ# view /etc/fstab. Δ#στε :q για να βγε#τε.

cat filename

Δε#χνει τα περιεχ#μενα του filename στην οθ#νη. Αν το αρχε#ο ε#ναι πολ# μεγ#-
λο, θα μπορε#τε να δε#τε μ#νο το τ#λος του. Πατ#στε ##### και χρησι-
μοποιε#στε ##### για να μετακινηθε#τε προς τα π#σω; το ##### μπο-
ρε# να χρησιμοποιηθε# και με τις σελ#δες ###. Πατ#στε ##### π#λι για
να σταματ#σετε να μετακινε#στε π#νω/κ#τω. Ενδιαφ#ρον ε#ναι να δοκιμ#σετε
την εντολ# cat σε κ#ποια απ# τα ### αρχε#α στον αρχικ# σας κατ#λογο# cat .cshrc,
cat .login, cat .profile.

Θα παρατηρ#σετε στο .cshrc συντομε#σεις για κ#ποιες απ# τις επιλογ#ς της εντολ#ς ls
(ε#ναι πολ# βολικ#ς). Μπορε#τε να φτι#ξετε κι #λλες συντομε#σεις αλλ#ζοντας το
αρχε#ο .cshrc. Μπορε#τε να κ#νετε αυτ#ς τις συντομε#σεις διαθ#σιμες σε #λους τους
χρ#στες του συστ#ματος αν τις β#λετε στο αρχε#ο με τις ρυθμ#σεις συστ#ματος
του csh, το /etc/csh.cshrc.

4. Αναζητ#ντας Βο#θεια και Πληροφορ#ες

Ας δο#με #μωσ μερικ#ς χρ#σιμες πηγ#ς βο#θειας. Στο παρακ#τω η λ#ξη ##### αντι-
στοιχε# σε κ#τι που εσε#ς #χετε επιλ#ξει να γρ#ψετε#συνθως το #νομα μιας εντο-
λ#ς # εν#ς αρχε#ου.

apropos #####

Τυπ#νει στην οθ#νη #λες τις γραμμ#ς που περι#χουν το ##### απ# την β#ση
#####.

man #####

Τυπ#νει στην οθ#νη την σελ#δα ### για το #####. Η κυρι#τερη πηγ# τεκμηρ#-
ωσης για τα συστ#ματα ####@. Η εντολ# man ls θα σας δε#ξει #λους τους τρ#-
πους να χρησιμοποιε#τε την εντολ# ls. Πατ#στε το ##### για να μετακινη-
θε#τε στο κε#μενο, #####+ για να π#τε μια σελ#δα π#σω, #####+ για να π#τε
μπροστ#, # # #####+ για να τερματ#σετε την man.

which #####

Σας λ#ει απ# ποιον κατ#λογο του ##### η εντολ# ##### εκτελε#ται.

locate #####

Τυπ#νει #λα τα αρχε#α του δ#σκου που το #νομ# τους περι#χει το #####.

whatis #####

Σας λείπει τι κάνει η εντολή ##### και ποια είναι η σελίδα ## της. Γράφοντας
whatis * θα σας δώσει αντιστοιχίες πληροφοριών για όλα τα εκτελέσιμα του τρι-
χοντος καταλόγου.

whereis #####

Βρσκει το αρχείο #####, και τυπώνει το πλήρες όνομα καταλόγου του.

Μάλλον θα είναι ενδιαφέρον να δοκιμάσετε την εντολή `whatis` για κάποιες κοινές και χρσίμες εντολές #πως οι `cat`, `more`, `grep`, `mv`, `find`, `tar`, `chmod`, `chown`, `date`, και `script`. Η εντολή `more` σας δίνει τη δυνατότητα να διαβάσετε μια σελίδα κάθε φορά #πως και στο ##, π.χ. γράφοντας `ls -l | more # more filename`. Ο χαρακτήρας * δουλεύει σαν μετα-χαρακτήρας π.χ., η εντολή `ls w*` θα σας δείξει όλα τα αρχεία που το όνομά τους ξεκινάει με `w`.

Μπως κάποια απ' αυτά που είπαμε δεν δουλεύουν καλά; Τσο η εντολή #####(1) #σο και η #####(1) εξαρτάται απ' μια βση που ξαναφίχνεται μια φορά τη βδομάδα. Αν το μηχάνημά σας δεν παραμένει ανοιχτό το σαββατοκύριακο (τρι-χοντας το #####), μπορεί να θέλετε να τρξετε εσείς τις εντολές για καθημερινή, εβδομαδιαία και μηνιαία συντήρηση που και που. Τρξετε τις σαν `root` και δστε τους χρόνο να τελειώσει η καθεμία πριν ξεκινήσετε την επόμενη.

```
# periodic daily
##### # #####
# periodic weekly
##### # #####
# periodic monthly
##### # #####
```

Αν βареθετε να περιμνετε, πατήστε #####2 για να βγείτε σε ένα δεύτερο
κ#τερματικό, και να κνέτε πάλι #####. #τσι κι αλλιώς, είναι ένα πολυχρηστικό, ^{εικονι-}
πολυδιεργασιακό λειτουργικό σστημα. Μπορεί πντως αυτές οι εντολές να στε-
λουν κάποια μηνύματα στην οθνή σας #σο τρχουν. Μπορείτε να γρψετε `clear`
στο ##### για να καθαρίσετε την οθνή. Μλεις τελειούν, μπορεί να θέλετε να
κοιτήξετε τα αρχεία `/var/mail/root` και `/var/log/messages`.

Το να τρχει κανείς τέτοιες εντολές είναι μέρος της διαχείρισης ενός συστήμα-
τος και σαν ο μοναδικός χρστής ενός #####@ συστήματος, έστε ο διαχειριστής
συστήματος του εαυτού σας. Γενικά οτιδήποτε απαιτεί να έστε `root` για να το κ-
νετε είναι διαχείριση του συστήματος. Ττοιες υποχρεώσεις δεν καλπτονται αρ-
κετά καλά σε εκείνα τα τερστία βιβλία που υπσχονται να σας μθούν #####@,
καθς αυτά αφιερνουν συνθως πολύ χρο στο πως θα χρησιμοποιήσετε κάποιο
συγκεκριμένο γραφικό περιβάλλον. Καλτερα να πρετε κάποιο απ' τα δύο πιο ση-
μαντικά βιβλία για διαχείριση συστημάτων, έτε το *UNIX® System Administration Handbook* του ##
(εκδόσεις #####, 1995, ##### 0#13#15051#7) την
δετερη κδοση, με το κκίνο εξφύλο, # το *Essential System Administration* του

Για Χρ#στες Ν#ους τ#σο στο #####
#σο και στο ####@

(εκδ#σεις ##### & #####, 2002, #### 0#596#00343#9). Εγ#
(ΣΤΜ: η #####) χρησιμοπο#ησα το βιβλ#ο του #####.

5. Επεξεργασ#α Κειμ#νου

Για να ρυθμ#σετε το σ#στημ# σας, πρ#πει να κ#νετε αλλαγ#ς σε αρχε#α κειμ#νου. Τα πιο πολλ# απ# αυτ# θα ε#ναι στον κατ#λογο /etc. Επ#σης θα χρειαστε# να κ#νετε su σε root για να μπορ#σετε να τα αλλ#ξετε. Μπορε#τε να χρησιμοπο#σετε το ε#κολο πρ#γραμμια ee, αλλ# τελικ# θα πρ#πει κ#ποια στιγμ# να μ#θετε και τον επεξεργαστ# κειμ#νου vi. Υπρχει #νας υπρροχος οδηγ#ς για τη χρ#ση του ## στο αρχε#ο /usr/src/contrib/nvi/docs/tutorial αν το #χετε εγκαταστ#σει.

Πριν κ#νετε αλλαγ#ς σε αρχε#α ρυθμ#σεων, μ#λλον ε#ναι καλ# ιδ#α να π#ρετε κ#ποιο αντ#γραφο ασφαλε#ας. #stw #τι θ#λετε να κ#νετε αλλαγ#ς στο /etc/rc.conf. Μπορε#τε να χρησιμοπο#σετε την εντολ# cd /etc για να π#τε στον κατ#λογο /etc και να γρ#ψετε:

```
# cp rc.conf rc.conf.orig
```

επειδ# η εντολ# mv διατηρε# την αρχικ# ημερομην#α και τον ιδιοκτ#τη εν#ς αρ-
χε#ου. Τ#ρα μπορε#τε να κ#νετε #τι αλλαγ#ς θ#λετε στο rc.conf. Αν θ#λετε το αρχικ#
π#λι, τ#τε θα εκτελ#σετε mv rc.conf rc.conf.myedit (υποθ#τοντας #τι θ#λετε να κρατ#σετε
την αλλαγμ#νη #κδοση) και τ#τε

```
# mv rc.conf.orig rc.conf
```

για να επαναφ#ρετε τα πρ#γματα στην προηγ#μενη τους κατ#σταση.

Για να επεξεργαστε#τε #να αρχε#ο, δ#στε

```
# vi filename
```

Μετακινηθε#τε στο κε#μενο με τα βελ#κια. Το ### (##### πλ#κτρο) β#ζει το vi σε
κατ#σταση εντολ#ν. Ορ#στε και μερικ#ς βασικ#ς εντολ#ς:

```
x      σβ#νει τον χαρακτ#ρα που π#νω του ε#ναι ο δε#κτης (#####)

dd     σβ#νει ολ#κληρη την γραμμ# (ακ#μα κι αν αναδιπλ#νει στο τ#λος της οθ#νης)

i      εισ#γει κε#μενο στο σημε#ο που ε#ναι ο δε#κτης

a      εισ#γει κε#μενο μετ# τον δε#κτη
```

ήταν χρησιμοποιήσετε την εντολή `i` ή την `a`, μπορείτε να εισάγετε κείμενο. Πατήστε `Esc` για να επιστρέψετε σε κατάσταση εντολής, όπου μπορείτε να δώσετε εντολές όπως

`:w`

για να γράψετε τις αλλαγές σας στο δίσκο και να συνεχίσετε να επεξεργάζεστε το αρχείο

`:wq`

για να γράψετε τις αλλαγές και να βγείτε από το `##`

`:q!`

για να βγείτε χωρίς να σώσετε τις αλλαγές

`####μ###`

για να μετακινηθείτε στην πρώτη γραμμή που εμφανίζεται το `####μ###` μετά μπορείτε να πατήσετε `/Enter` (το πλήκτρο `####`) για να βρείτε την επόμενη γραμμή που εμφανίζεται το `####μ###`.

`G`

για να πάτε στο τέλος του αρχείου

`nG`

για να πάτε στην γραμμή `n` του αρχείου, όπου `n` είναι αριθμός

`####+##`

για να ξαναζωγραφίσετε η οθόνη

`####+## ####+##`

για να μετακινηθείτε μια οθόνη πίσω ή μια οθόνη μπροστά, όπως και στα προγράμματα `more` και `view`.

Εξασκηθείτε με το `vi` στον αρχικό σας κατάλογο, δημιουργώντας ένα καινούριο αρχείο με την εντολή `vi filename`, προσθέτοντας και αφαιρώντας κείμενο, σχίζοντας το αρχείο, και φορτώνοντας το πάλι. Το `vi` μερικές φορές επιφυλάσσει εκπλήξεις, επειδή είναι αρκετά περίπλοκο πρόγραμμα, οπότε κάποια στιγμή θα κνέτε κάτι που θα κνεί κάτι αναπάντεχο. (Σε κάποιους πραγματικά αρσεί το `vi` είναι πιο ευχλικο από το `####` του `####δοκιμ`στε να βρείτε βοήθεια π.χ. για την εντολή `.r`.) Χρησιμοποιήστε το `###` μια ή περισσότερες φορές για να έστε σγουροί τι έστε σε κατάσταση εντολής και συνεχίστε από εκεί αν κάτι δεν σας πεί καλ, να σζετε συχνά με την `:w` εντολή, και χρησιμοποιήστε την εντολή `:q!` για να βγείτε και να αρχίσετε πάλι από την αρχή (από εκεί που σας φήσε η τελευταία `:w` εντολή) ήταν αυτό χρειαστεί.

Τώρα μπορείτε να κνέτε `cd` στον κατάλογο `/etc`, να γνέτε `root` με την `su`, να χρησιμοποιήσετε το `vi` για να αλλάξετε το αρχείο `/etc/group`, και να προσθέσετε ένα χρστη

Για Χρ#στες Ν#ους τ#σο στο #####
#σο και στο ####@

στην ομ#δα wheel #τσι #στε να #χει δικαι#ματα root. Απλ# προσθ#στε #να κ#μια και το #νομα του χρ#στη μετ# το τ#λος της πρ#της γραμμ#ς του αρχε#ου, πατ#στε ##, και χρησιμοποι#στε :wq για να σ#σετε το αρχε#ο στο δ#σκο και να βγε#τε. Ισχ#ει αμ#σως. (Δεν β#λατε κ#ποιο κεν# μετ# το κ#μια, σωστ#;)

6. Εκτυπ#νοντας αρχε#α απ# το

Σε αυτ# το σημει#ο μ#λλον δεν #χετε β#λει κ#ποιο εκτυπωτ# να δουλε#ει, οπ#τε ας δο#με #να τρ#πο να δημιουργ#σετε #να αρχε#ο απ# μια σελ#δα ###, να το αντιγρ#ψετε σε μια δισκ#ττα, και τ#τε να το τυπ#σετε απ# το ###. #στω #τι θ#λετε να διαβ#σετε προσεκτικ# για το πως αλλ#ζουν οι #δεις εν#ς αρχε#ου (#να αρκετ# σημαντικ# θ#μα). Μπορε#τε να χρησιμοποι#σετε την εντολ# `man chmod` για να διαβ#σετε γι αυτ# το θ#μα. Η εντολ#

```
% man chmod -| col -b > chmod.txt
```

θα αφαιρ#σει τους κωδικο#ς μορφοπο#ησης και θα στε#λει την ### σελ#δα στο αρχε#ο `chmod.txt` αντ# να την δε#ξει στην οθ#νη σας. Τ#ρα β#λτε μια δισκ#ττα διαμωρφομ#νη απ# ### στον οδηγ# δισκ#ττας a, χρησιμοποι#στε την εντολ# `su` για να γ#νετε root, και δ#στε

```
# /sbin/mount --t msdosfs /dev/fd0 /mnt
```

για να συνδ#σετε (#####) την δισκ#ττα με τον κατ#λογο /mnt.

Τ#ρα (δεν χρει#ζεται πλ#ον να ε#στε root, και μπορε#τε να δ#σετε `exit` για να επιστρ#ψετε στα δικαι#ματα του χρ#στη jack) μπορε#τε να π#τε στον κατ#λογο που δημιουργ#σατε το `chmod.txt` και να το αντιγρ#ψετε στη δισκ#τα γρ#φοντας:

```
% cp chmod.txt /mnt
```

Υστερα, χρησιμοποι#ντας την εντολ# `ls /mnt` για να δε#τε τα περιεχ#μενα του κατ#λογου /mnt, θα πρ#πει να δε#τε και το αρχε#ο `chmod.txt`.

Σ#γουρα θα πρ#πει να φτι#ξετε κι #να αρχε#ο απ# το /sbin/dmesg γρ#φοντας

```
% /sbin/dmesg > dmesg.txt
```

και αντιγρ#φοντας το `dmesg.txt` στη δισκ#τα. Η εντολ# `/sbin/dmesg` τυπ#νει τα μην#ματα εκκ#νησης, και ε#ναι χρ#σιμο να καταλ#βετε τι τυπ#νει, αφο# δε#χνει τι αναγν#ρισε το ##### #ταν ξεκ#νησε. Αν ρωτ#σετε κ#τι στην <freebsd-questions@FreeBSD.org> # σε κ#ποια ομ#δα συζ#τησης του #####πως για παρ#δειγμα #το ##### δεν βρ#σκει το ##### μου, τι να κ#νω;##θα σας ζητ#σουν σ#γουρα την #ξοδο της εντολ#ς `dmesg`.

Μπορε#τε τ#ρα να αποπροσαρτ#σετε τον οδηγ# δισκ#ττας (σαν root) για να βγ#λετε τη δισκ#ττα με την εντολ#

```
# /sbin/umount -mnt
```

και να επανεκκιν#σετε το σ#στημ# σας σε ###. Αντιγρ#ψτε αυτ# τα αρχε#α σε #να ### κατ#λογο, ανο#ξτε τα με το ### ####, το #####® ##### # το #####, # #να επεξεργαστ# κειμ#νου, κ#ντε μια μικρ# αλλαγ# #τσι #στε να πρ#πει το αρχε#ο να σωθε#, και τυπ#στε #πως συν#θως απ# το ### # τα #####®. Ελπ#ζω να δουλ#ψει! Οι σελ#δες ### τυπ#νονται πολ# #μορφ# αν χρησιμοποιο#σετε την εντολ# print του ###. (Η αντιγραφ# αρχε#ων απ# το ##### σε #να ##### ## τμ#μα δ#σκου ε#ναι σε μερικ#ς περιπτ#σεις επικ#νδυνο πρ#γμα.)

Το να κ#νετε #να εκτυπωτ# στο ##### να τυπ#σει απαιτε# να φτι#ξετε μια κα-τ#λληλη εγγραφ# στο αρχε#ο /etc/printcap και να δημιουργ#σετε #να ##### κατ#λογο στο /var/spool/output. Αν ο εκτυπωτ#ς σας ε#ναι στην θ#ρα ##0 (αυτ# που το ### απο-καλε# ##1), μπορε# απλ# να χρει#ζεται να π#τε στον κατ#λογο /var/spool/output και (σαν root) να δημιουργ#σετε #να υποκατ#λογο lpd γρ#φοντας: mkdir lpd, αν δεν υπ#ρχει #δη. Τ#τε ο εκτυπωτ#ς θα πρ#πει να απαντ#ει αν ε#ναι ανοιχτ#ς #ταν το σ#στημα ξεκιν#ει, και οι εντολ#ς lp και lpr θα πρ#πει να στ#λνουν #να αρχε#ο στον εκτυπωτ#. Αν το αρχε#ο θα τυπωθε# # #χι, εξαρτ#ται απ# το αν ο εκτυπωτ#ς #χει ρυθμιστε# σωστ#, κ#τι που καλ#πτει το ##### του #####.

7. #λλες Χρ#σιμες Εντολ#ς

df

Δε#χνει ποιες συσκευ#ς #χουν γ#νει ##### και το χ#ρο τους.

ps aux

Δε#χνει τις διεργασ#ες που τρ#χουν. Η εντολ# ps ax τυπ#νει πιο συμπαγ# #ξοδο.

rm #####

Σβ#νει το #####.

rm -R dir

Σβ#νει τον κατ#λογο dir και #λους τους υποκαταλ#γους του#προσοχ#!

ls -R

Δε#χνει τη λ#στα των αρχε#ων του τρ#χοντος καταλ#γου, και #λων των υπο-καταλ#γων του. Εγ# παλι#τερα χρησιμοποιο#σα μια παραλλαγ#, την ls -AFR > where.txt, για να πα#ρνω μια λ#στα απ# #λα τα αρχε#α στο / και (ξεχωριστ#) στο /usr πριν ανακαλ#ψω καλ#τερους τρ#πους να βρ#σκω αρχε#α.

passwd

Αλλ#ζει τον κωδικ# χρ#στη σας (# τον κωδικ# χρ#στη του root)

Για Χρ#στες Ν#ους τ#σο στο #####
#σο και στο ####@

man hier

Η σελ#δα ### για την ιεραρχ#α αρχε#ων του ####@.

Χρησιμοποι#στε την find για να βρε#τε το filename στο /usr # σε κ#ποιο υποκατ#λογ# του με την εντολ#

```
% find -/usr --name -"filename"
```

Μπορε#τε να χρησιμοποι#σετε #να χαρακτ#ρα * σαν μεταχαρακτ#ρα στο "filename" (το οπο#ο θα πρ#πει να ε#ναι μ#σα σε διπλ# εισαγωγικ#) Αν πε#τε στην find να ψ#-ξει στο / αντ# για το /usr θα ψ#ξει για το αρχε#ο (# τα αρχε#α) σε #λα τα ενεργ# συστ#ματα αρχε#ων, συμπεριλαμβανομ#νου και του ##### # του ### #####.

#να πολ# καλ# βιβλ#ο που εξηγ# τις εντολ#ς και τα εργαλε#α του ####@ ε#ναι το UNIX® for the Impatient των ##### & ##### (2## ##., #####, 1996). Υπ#ρχουν επ#σης π#ρα πολλ#ς πληροφορ#ες για το ####@ στο Διαδ#κτυο.

8. Επ#μενα Β#ματα

Τ#ρα πλ#ον θα πρ#πει να #χετε τα εργαλε#α για να μπορε#τε να τα βγ#ζετε π#ρα και να αλλ#ζετε αρχε#α κειμ#νου, #στε να μπορε#τε να ρυθμ#σετε τα π#ντα και να δουλε#ουν #πως θ#λετε. Υπ#ρχουν π#ρα πολλ# χρ#σιμα πρ#γματα στο ##### του ##### (που υπ#ρχει πιθαν#ν και στον δ#σκο σας) και στην [κεντρικ# σε-λ#δα του #####](#). Μια μεγ#λη πληθ#ρα πακ#των και ##### υπ#ρχουν στο ##### και στην ### σελ#δα. Το ##### εξηγ# καλ#τερα πως μπορε#τε να τα χρησι-μοποι#σετε (να π#ρετε το πακ#το αν υπ#ρχει, με την εντολ# pkg_add /cdrom/packages/All/packagename, #που packagename ε#ναι το #νομα αρχε#ου του πακ#του). Το ##### #χει λ#στες #λων των πακ#των και των ##### με σ#ντομες περιγραφ#ς στα αρχε#α cdrom/packages/index, cdrom/packages/index.txt, και cdrom/ports/index, με πιο λεπτομερ#ς περιγραφ#ς στα αρχε#α /cdrom/ports/*/*/*pkg/DESCR, #που οι χαρακτ#ρες * αντιπροσωπε#ουν υποκα-ταλ#γους απ# κατηγορ#ες προγραμμ#των και ον#ματα προγραμμ#των αντ#στοιχα.

Αν βρ#σκετε το ##### κ#πως πολ#πλοκο (με #λα εκε#να τα lndir και τα #λλα) για το πως μπορε# κ#ποιος να εγκαταστ#σει ##### απ# το #####, ας δομ#ε κ#τι που δουλε#ει:

```
# cp --R -/cdrom/ports/comm/kernit -/usr/local
```

Μετ# απ# αυτ# θα πρ#πει #νας κατ#λογος /usr/local/kernit να #χει τα #δια αρχε#α που #χει ο κατ#λογος kernit στο #####.

Υστερα, δημιουργ#στε #να κατ#λογο /usr/ports/distfiles αν δεν υπ#ρχει #δη, χρησιμο-ποι#ντας την εντολ# mkdir. Μετ# ελ#γξε τον κατ#λογο /cdrom/ports/distfiles για #να αρ-χε#ο με #νομα που να δε#χνει #τι ε#ναι το ##### που θ#λετε. Αντιγρ#ψτε αυτ# το

Για Χρ#στες Ν#ους τ#σο στο #####
#σο και στο #####@

```
setenv XKEYSYMDB -/usr/X11R6/lib/X11/XKeysymDB
setenv XNLSPATH -/usr/X11R6/lib/X11/nls
```

Αντ# υποθ#τει #τι το αρχε#ο XKeysymDB και ο κατ#λογος nls υπ#ρχουν στο /usr/X11R6/lib/X11. Αν δεν υπ#ρχουν, βρε#τε τους και β#λτε τους εκε#.

Αν αρχικ# εγκαταστ#σατε το #####@ σαν ##### χρησιμοποιντας το ##### (# π#ρατε το πακ#το μ#σω ##), μην αντικαταστ#σετε το αρχε#ο /usr/local/bin/netscape με το ν#ο εκτελ#σιμο του #####. Το αρχε#ο αυτ# ε#ναι #να αρχε#ο φλοιο# (#####) που ρυθμ#ζει τις μεταβλητ#ς περιβ#λλοντος πριν τρ#ξει το #####. Αντ# να το αντικαταστ#σετε, μετονομ#στε το ν#ο εκτελ#σιμο σε netscape.bin και αντικα-
ταστ#στε το παλι# εκτελ#σιμο, που βρ#σκεται στο /usr/local/netscape/netscape.

9. Το Περιβ#λλον στο Οπο#ο Δουλε#ετε

Ο φλοι#ς (#####) ε#ναι το πιο σημαντικ# μ#ρος του περιβ#λλοντος εργασ#ας σας. Στο ## ο συνηθισμ#νος φλοι#ς ε#ναι το #####.##. Ο φλοι#ς ε#ναι αυτ#ς που μεταφρ#ζει τις εντολ#ς που γρ#φετε στην γραμμ# εντολ#ν, και επικοινωνε# με το υπ#λοιπο λειτουργικ# σ#στημα. Μπορε#τε να γρ#ψετε αρχε#α δ#σμης, σαν τα αρ-
χε#α δ#σμης του ##: μια σειρ# απ# εντολ#ς που θα τρ#ξουν χωρ#ς την δικ# σας παρεμβολ#.

Στο ##### υπ#ρχουν δ#ο προεγκατεστημ#νοι φλοιο#ι: το csh και το sh. Το csh ε#ναι καλ# για να κ#νετε δουλει# στην γραμμ# εντολ#ν, αλλ# για αρχε#α δ#σμης προτι-
μ#στε το sh (# το bash). Μπορε#τε να βρε#τε ποιο φλοι# τρ#χετε γρ#φοντας echo \$SHELL.

Ο φλοι#ς csh ε#ναι αρκετ# καλ#ς, αλλ# ο φλοι#ς tcsh μπορε# να κ#νει #τι και το csh κι ακμ#α περισσ#τερα. Υποστηρ#ζει, για παρ#δειγμα, την αν#κληση εντολ#ν απ# το ιστορικ# με τα βελ#κια και επεξεργασ#α των εντολ#ν πριν τρ#ξουν. Υποστηρ#ζει την αυτ#ματη συμπλ#ρωση των εντολ#ν και των ονομ#των των αρχε#ων με χρ#ση του πλ#κτρου ## (το csh χρησιμοποιε# το ## για τον #διο σκοπ#), και υποστηρ#ζει την γρ#γορη εναλλαγ# μεταξ# δ#ο καταλ#γων με την εντολ# cd -. Ε#ναι, επ#σης, πολ# πιο ε#κολο να ρυθμ#σετε την προτροπ# του φλοιο# με το tcsh. Το tcsh #χει κι #λλα χρ#σιμα χαρακτηριστικ#, που θα κ#νουν τη ζω# σας αρκετ# πιο ε#κολη.

Ε#ναι ε#κολο να εγκαταστ#σετε #να καινο#ριο φλοι# σε τρ#α β#ματα:

1. Εγκαταστ#στε το φλοι# σαν ##### # πακ#το, #πως θα κ#νατε και για κ#θε #λλο πακ#το. Χρησιμοποινστε την εντολ# rehash και την which tcsh (υποθ#τοντας #τι στ#νετε το tcsh) για να σιγουρευτε#τε #τι εγκαταστ#θηκε.
2. Σαν root, αλλ#ξτε το αρχε#ο /etc/shells, προσθ#τοντας μια γραμμ# στο αρχε#ο με τον καινο#ριο φλοι#. Σε αυτ# την περ#πτωση απλ# προσθ#στε μια γραμμ# που λ#ει /usr/local/bin/tcsh και σ#στε το αρχε#ο. (Κ#ποια ##### μπορε# να το κ#νουν αυτ#ματα αυτ# για σας.)

- Χρησιμοποιήστε την `chsh` εντολή για να αλλάξετε το όλοι σας στο `tcsh` μνιμα, # γρψτε `tcsh` στο ##### για να αλλάξετε προσωριν# το όλοι σας χωρ#ς να κνετε ##### ξαν#.

Σημε#ωση

Μπορε# να ε#ναι επικ#νδυνο να αλλάξετε το όλοι# του `root` σε κ#τι διαφορετικ# απ# `sh` # `csh` σε κ#πως παλι#τερες εκδ#σεις του ##### και σε πολλ#ς #λλες εκδ#σεις του #####@. Μπορε# να μην #χετε #να όλοι# που να δουλε#ει #ταν το σ#στημα ξεκιν#σει σε κατ#σταση εν#ς χρ#στη (##### #####). Η λ#ση ε#ναι να χρησιμοποιε#τε την εντολ# `su -m` για να γ#νετε `root`, που θα σας δ#σει #να `tcsh` όλοι# σαν `root`, αφο# το ποιος ε#ναι ο όλοι#ς ε#ναι μ#ρος του περιβ#λλοντος. Μπορε#τε να κνε#τε μνιμη μια τ#τοια αλλαγ# προσθ#τοντας στο `.tcshrc` σας μια συντ#μευση

```
alias su su --m
```

#ταν το `tcsh` ξεκιν#ει, διαβ#ζει το αρχε#ο `/etc/csh.cshrc` και #στερα το `/etc/csh.login`, #πως κ#νει και το `csh`. Επ#σης διαβ#ζει απ# τον αρχικ# σας κατ#λογο το αρχε#ο `.login` κα#θ#ς και το αρχε#ο `.cshrc` επ#σης, εκτ#ς κι αν υπ#ρχει το αρχε#ο `.tcshrc`. Αυτ# μπορε#τε να το φτι#ξετε, αντιγρ#φοντας το αρχε#ο `.cshrc` στο `.tcshrc`.

Τ#ρα που εγκαταστ#σατε το `tcsh`, μπορε#τε να αλλάξετε και το ##### σας. Μπορε#τε να βρε#τε πιο πολλ#ς λεπτομ#ρειες στην ### σελ#δα του `tcsh`, αλλ# ας δο#με μια γραμμ# που μπορε#τε να β#λετε στο `.tcshrc` αρχε#ο σας που θα σας λ#ει π#σες εντολ#ς #χετε γρψει, τι #ρα ε#ναι, και σε ποιον κατ#λογο ε#στε. Επ#σης περι#χει #να χαρακτ#ρα > αν ε#στε απλ#ς χρ#στης, # #να χαρακτ#ρα # αν ε#στε `root`, κ#τι που #τσι κι αλλι#ς το κ#νει το `tcsh`.

```
### ##### = %# %# %# %# #
```

Αυτ# μπορε# να πει στο #διο μ#ρος που υπ#ρχει η παλι# ### ##### γραμμ# αν υπ#ρχει, # κ#τω απ# την ###(##?)#####) ##### αν δεν υπ#ρχει. Μετατρψτε την παλι# σε σχ#λιο, #στε να μπορε#τε να επιστρψτε στο παλι# σας ##### αν το προτιμ#τε. Μην ξεχ#σετε στην καινο#ρια γραμμ# τα κεν# και τα εισαγωγικ#. Μπορε#τε να κνετε το ##### να ξαναδιαβ#σει το `.tcshrc` γρ#φοντας `source .tcshrc`.

Μπορε#τε να δε#τε μια λ#στα με τις μεταβλητ#ς περιβ#λλοντος που υπ#ρχουν γρ#φοντας `env` στο ##### σας. Το αποτ#λεσμα περι#χει τον προκαθορισμ#νο επεξεργαστ# κειμ#νου σας, τον #####, και τον τ#πο του τερματικο# σας, αν#μεσα σε πολλ# #λλα πρ#γματα. Μια χρ#σιμη εντολ# αν #χετε συνδεθε# απ# μακρι# και δεν

Για Χρ#στες Ν#ους τ#σο στο #####
#σο και στο #####@

μπορε#τε να τρ#ξετε κ#ποιο πρ#γραμια, επειδ# ο τ#πος τερματικο# δεν το επιτρ#-
πει, ε#ναι η εντολ# setenv TERM vt100.

10. Δι#φορα

Σαν root, μπορε#τε να αποσυνδ#σετε το ##### με την εντολ# /sbin/umount /cdrom, να βγ#-
λετε το δ#σκο απ# τον οδηγ#, να β#λετε #να καινο#ριο και να το συνδ#σετε με την
εντολ# /sbin/mount_cd9660 /dev/cd0a /cdrom υποθ#τοντας #τι ##0# ε#ναι το #νομα της συ-
σκευ#ς του οδηγου# #####. Οι πιο πρ#σφατες εκδ#σεις του ##### σας αφ#νουν να
συνδ#σετε το ##### γρ#φοντας απλ# /sbin/mount /cdrom.

Το #### σ#στημα#το δε#τερο ##### απ# τους δ#σκους εγκατ#στασης του #####
μπορε# να φανε# χρ#σιμο αν #χετε περιορισμ#νο χ#ρο. Το τι υπ#ρχει στο ####
σ#στημα διαφ#ρει απ# #κδοση σε #κδοση. Μπορε#τε να δοκιμ#σετε να πα#ξετε
ακ#μα και παιχν#δια απ# το #####. Αυτ# απαιτε# να χρησιμοποι#σετε την εντολ#
lndir, που εγκαθ#σταται με το σ#στημα # #####, για να πε#τε στα προγρ#μματα
που να βρουν τα απαρα#τητα αρχε#α, γιατ# βρ#σκονται στο σ#στημα αρχε#ων
του /cdrom αντ# για το /usr και τους υποκαταλ#γους του, που συν#θως βρ#σκονται.
Διαβ#στε την ### σελ#δα της ##### με man lndir.

11. Τα Σχ#λι# Σας

Αν χρησιμοποι#σετε αυτ# τον οδηγ# θα με ενδι#φερε να ξ#ρω που δεν #ταν αρκετ#
σαφ#ς και τι παρ#λειψα το οπο#ο πιστε#ετε #τι θα #πρεπε να περι#χει, κι ακ#μη
π#σο σας βο#θησε. Να ευχαριστ#σω τον ##### #. #####, καθηγητ# της επιστ#μης
της πληροφορικ#ς στο #####, και τον ##### για τα σχ#λι# τους
που με βο#θησαν πολ#.

#####, <andrsn@andrsn.stanford.edu>

